

ת"פ 4234/12/14 - מדינת ישראל נגד ו' י

בית משפט השלום קריית גת (בשבתו בבאר שבע)
ת"פ 4234-12-14
22 ינואר 2017

בפני: השופטת דינה כהן

המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גיל אסיף

נגד

הנאשם

ו' י

בעצמו ע"י ב"כ עו"ד חגית רונן

פסק דין (ללא הרשעה)

1. הנאשם, יליד 1984, נותן היום את הדין על עבירות בהן הורשע לאחר ניהול הוכחות של איומים, תקיפת בת זוג ותקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. הנאשם זוכה מעבירה של כליאת שווא ועבירה אחת של תקיפה.

יוער כי הכרעת הדין ניתנה על-ידי כבוד השופטת הבכירה לביא; עם צאתה לחופשת פרישה נשמעו הטיעונים לעונש בפניי.

2. כמפורט בהכרעת הדין מיום 26/04/2015, הנאשם והמתלוננת נשואים.

בהכרעת הדין המרשיעה נקבע כי על רקע ויכוח שפרץ בין הנאשם למתלוננת, איים הנאשם להשליך אותה מחלון הבית, תפס בפניה בחוזקה וכך נפל הטוסטר ונשבר, משך בחוזקה בשיער ראשה, ולאחר מכן בחדר האמבטיה סובב את ידיה ומשכה לסלון. כשצעקה, סגר את החלונות וסטר מספר סטירות בפניה. בהמשך, כשהמשיכה לזעוק מכאב, סתם את פיה כדי שלא תישמע. משהתקשה עקב זאת לנשום, נשכה המתלוננת את כף ידו עד ששחררה וגרמה לו בכך לחבלה. בתגובה בעט בה בכל חלקי גופה, בראש, בגב ובירך.

בתקיפתה גרם לה חבלות של ממש כמצוין בתעודה הרפואית (ת/3): סימן חבלה בפנים, אודם ורגישות בלסת העליונה בצד ימין, וכן רגישות במישוש בגב התחתון: Contusion of face, scalp, neck; ו-Low back pain.

3. לבקשת ההגנה התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר שיתייחס אף לאפשרות ביטול הרשעת הנאשם והשתלבות באפיק הטיפול בתחום האלימות במשפחה.

4. הנאשם נטול עבר פלילי, עובד בשירות בתי הסוהר. לאחר מספר דיונים במהלכם הוגשו מספר

עמוד 1

תסקירים, המליץ שרות המבחן, סופו של יום, על הטלת צו של"צ בהיקף 180 שעות, צו מבחן והתחיבות כספית להמנע מעבירה בעתיד והכל תוך ביטול הרשעת הנאשם.

5. בטיעוניה לעונש עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר נוכח סוג העבירות וחומרתן. המאשימה הדגישה כי הנאשם לא חסך העדת המתלוננת ואף זיכויו החלקי היה בגין העבירות הפחות חמורות ומכאן שאין כל הצדקה להקל בעונשו, מטעם זה.

הופניתי לתסקיר ראשון מיום 9/12/15 לפיו מתרשם שרות המבחן כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות, גישה מטשטשת ומשליך על המתלוננת האחריות. בתסקיר משלים מסתבר שהיה שלב מאוד התחלתי, המוטיבציה היתה מילולית. הפער בין שני התסקירים לא היה נהיר למאשימה ולא היתה הלימה בין חומרת המעשים להמלצות.

ב"כ המאשימה היה ער לכך שאמנם התסקיר להיום מצביע על מגמה חיובית, עבר כברת דרך ארוכה אך עם זאת המלצת שרות המבחן רחוקה "מרחק שנות אור" מן העונש שראוי כי יגזר על הנאשם.

הופניתי, בין היתר, לרע"פ 7720-12 שם היו תקיפות במשפחה וחרף העובדה שנאשם הוגדר כמלח הארץ והיה חשש לפגיעה בתעסוקה, מתוך עקרון הרתעת הרבים בימ"ש נמנע מהמנעות מהרשעה.

נטען כי המתחם לעבירות אותן ביצע הנאשם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר, אשר יכול, ברף התחתון כי ירוצה בעבודות שירות. (רע"פ 2602/14 גובה נגד מדי).

המאשימה סברה לאור הארוע המתמשך והנזק למתלוננת כי אין מנוס ממאסר בפועל וההרשעה כמובן מתחייבת.

לענין ההרשעה, הודגשו המעשים שיש בהם "חומרה יתרה" תוך שהופניתי ע"י ב"כ המאשימה המלומד למספר פסקי דין בתמיכה לטיעוניה.

6. מנגד ב"כ הנאשם המלומדת שטחה הנימוקים לעמדתה ועתירתה לביטול ההרשעה תוך הסתמכות על המלצת שרות המבחן, בין היתר. בתוך כך, הומצאו אשורים שונים (1/ נ/ עד 4/ נ/ על נספחיהם), מהם ניתן ללמוד אודות אופיו החיובי, תפקודו המוצלח בעבודה וכן כי הנאשם יפטר ככל שיורשע.

נטען כי הארוע חריג ביותר, היה ארוע ספונטני שהתלקח על רקע ויכוח. הנאשם 5 שנים עובד שב"ס. אין לנאשם מקורות הכנסה נוספים. אין חשש לעבירות דומות. ההליך הפלילי הרתיע, בוחן מידי יום את התמודדותו לעבר והעתידי במערכת היחסים. לוקח אחריות. מוכן לתקן דרכיו. אין התנהגות כרונית עבריינית. עוד הוטעם כי המאמץ שהקדיש הנאשם לשנוי אינו מובן כלל לאור המגזר אליו משתייך.

אף ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקה בתמיכה לטיעוניה. למשל שבענין תפ 44307-02-14 אף שהושמעו איומים עמוד 2

קשים, הוטתה הכף לטובת ההיבט השיקומי.

בדברו האחרון ציין הנאשם כי יאבד את מקום עבודתו ככל שהרשעה תוותר על כנה וכי עבודתו דהיום היא הפרנסה היחידה שיש לי. הנאשם הוסיף " **אני כן מצטער שזה קרה...אני מרגיש שהשתתפות בטיפול עוזרת... אני ממש מתנצל על מה שקרה**".

וכן,

"אם אני אורשע, יפטרו אותי אין משהו אחר, שירתתי בצבא, עברתי קורס פיקודי. כל חיי בעזה. בחיים לא חשבתי שאגיע למקום כזה. אני מצטער על מה שהיה.אשתי במצב בריאותי קשה. לא יכולה לעבוד. זאת הפרנסה היחידה. אני עוזר להורי. אמי כאן במצב קשה כמו שאת רואה, היא חולת לב. יש לי משכנתא חובות, 2 ילדות. אני אקרוס. אני האח הגדול אנו 6 אחים".

אף אשת הנאשם ציינה "אני לא חשבתי שאני אגיע למצבים כאלו שהתלוננתי אבל אנחנו מנסים לשפר את עצמנו. אני יודעת שהוא בן אדם טוב וגם בעבודה רואים שהוא בן אדם טוב. הוא בן אדם טוב. אני מכירה אותו. היה סה"כ באותו זמן שתייה. זה קורה, כל אישה ובעל רבים אבל לא ידעתי שככה נמשך וכאילו כל כך נופל על המשפחה. אני לא מאמינה לזה שזה יקרה שוב, כי למדנו איך לפתור את הבעיה. לא להיסגר. ולמדנו איך לפתור את הבעיה. אם לא הולך, ניפרד בצורה יפה. ולא לקחת כזה בלאגן. אני גדלתי בלי אבא ואני לא רוצה שהילדים שלי יגדלו בלי אבא. זה קשה".

7. מאז הכרעת הדין ועד כה, התקיימו מספר דיונים במהלכם הגיש שרות המבחן תסקירים שכללו דווח אודות מידת הקשר של הנאשם וגורמי הטיפול. מתסקירי שרות המבחן עולה כי מזה למעלה משנה עומד הנאשם בקשר עם שרות המבחן.

- תסקיר ראשון אודות הנאשם מיום 09/12/2015 מפרט כי הינו בן כ-32, עלה לארץ בגיל 16 מאתיופיה, נשוי ואב לשניים בגילאי 4-5, עובד כסוהר ביטחון מזה כארבע שנים. לדבריו, בארץ מוצאו לא למד ועזר לאביו בפרנסתו כרועה צאן, וכשעלה ארצה, לא שולב ללימודים מסודרים להשלמת השכלתו, ופנה באופן עצמאי למכללת הגליל והשלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. בגיל 20 התגייס ושירת כלוחם בצנחנים, חש כי התקדם והתערה בחברה הישראלית.

עם שחרורו השתלב במעגל העבודה כמתדלק ולאחר מכן באבטחת שרים, אז החל לשרת בשב"ס כסוהר ביטחון. חוות דעת שהועברה מסרה כי מבצע שם עבודתו באופן הראוי לשבת, הינו אדיב ונעים הליכות ומסור, וביולי 2012 אף נבחר כעובד מצטיין משמרת.

באשר למערכת הזוגית עם אשתו, צוין כי השנים חוו קשיים כלכליים בתחילת נשואיהם עד שרכשו דירה. נמסר כי הזוג חווה חילוקי דעות רבים בעקבות קשיי אשתו לחיות בריחוק מהוריה, ומאז שהשתלב בעבודתו הנוכחית, אשתו מתקשה לראות את צרכיו ומקשה על תפקודו. הנאשם סיפר כי הוא אוהב את אשתו ומעוניין לשקם את מערכת היחסים ביניהם.

שיחה עם אשת הנאשם מעלה כי מדובר באישה בת 28, הסובלת מאז לידתה האחרונה ממצב בריאותי מסובך שהצריך התערבות טיפולית ושני ניתוחים חוזרים, ובשל מצבה כיום מתקשה למצוא תעסוקה מתאימה. היא שיתפה כי במהלך השנים ניהלו קשר טוב, והעריכה כי התפרצותו של הנאשם הייתה תוצר של תחושות קשות של כעס ותסכול. מסרה כי חשה שהנאשם אינו מבין את קשייה והיא לא הצליחה לראות את קשייו. שרות המבחן מוסר כי נתקבל הרושם שהמתלוננת מגלה תסמיני האישה המוכה, מבטאת חוסר ערך עצמי לצד תלות גדולה בבעלה, וחשה אשמה רבה תוך לקיחת אחריות על תגובותיו של הנאשם כלפיה. המתלוננת סירבה בתוקף לפנות למרכז הרב תחומי לטיפול באלימות באשקלון.

שרות המבחן העריך כי בני הזוג מתקשים לנהל תקשורת חיובית ופתוחה ואינם קשובים האחד לצרכי השניה, כך שבמהלך השנים נוצרה מערכת תלותית של האישה בבעלה.

בהתייחסו לעבירה התקשה הנאשם לתארה כפי המתואר בכתב האישום והתקשה לקחת אחריות על התנהגותו האלימה, נאמר כי תיאר את התנהגותו באופן פלסטי וטכני, ללא התייחסות מעמיקה ובוחנת. הוא שלל כי חשד שאשת מנהלת רומן. באשר לנסיבות ביצוע העבירה ציין כי באותו יום שתה שתי בירות ולאחר מכן התנהל ויכוח בינו לבין אשתו סביב נסיעה לביקור בבית הוריה. נמסר כי במהלך הוויכוח ציין בפניה שעייף מהוויכוחים ומוכן לשקול גירושים במידה שהבעיה לא תיפתר. לדבריו, אשתו התבטאה כלפיו באופן בוטה והוא ציין בפניה כי הוא עייף ופרש לישון. המתלוננת התקשה להמשיך ולהתווכח ונעמדה מולו, הוא דחף אותה, וכנראה משעשה זאת היא נחבלה בשיש המטבח עליו עמד הטוסטר שנפל כתוצאה מכך. לדבריו הוא הציע לה לשוחח בסלון ובעת ששהו בסלון הוא קרב את ידו הפצועה לפניה על מנת שתראה את הנזק שגרמה לו ובכך סיים ופרש לחדרם לישון. לדבריו מאוחר יותר העירו אותו גורמי החוק.

שרות המבחן מציין כי גישתו של הנאשם מטשטשת בחלקים משמעותיים את חומרת המעשים, והנאשם מתקשה לבחון את החלקים האלימים בהתנהלותו ובתגובותיו, וכן כי הוא משליך את נסיבות התנהגותו על תגובותיה ואופן התנהגותה של אשתו באותה עת.

שרות המבחן העריך כי קיים סיכון במצבים בהם הנאשם צובר תחושות תסכול וחוסר אונים, עד כי עלול להתפרץ באופן חסר שליטה, והוערך כי השתתפותו בטיפול בתחום האלימות בסייע לו ברכישת מיומנויות חדשות להתמודדות עם מצבים אלו ולהוריד את רמת הסיכון. בשל בקשת שרות המבחן לרתום את המתלוננת לטיפול נדחה הדיון לצורך הגשת תסקיר משלים.

- תסקיר נוסף מיום 31/01/2016 מלמד כי בפגישה שנערכה בשרות המבחן עלה שהנאשם מורחק מביתו למעלה משנה. בני הזוג הביעו קושי לתפקד באופן תקין על רקע ההרחקה, אשר השפיעה באופן משמעותי על תפקוד הילדים בבית. המתלוננת שיתפה כי היא מתקשה לשאת בנטל בעצמה, ובני הזוג ציינו כי הם מודעים לבעיית הכשל בתקשורת ביניהם, ולעובדה כי נהגו להתעלם האחד מצרכי האחר. הם מסרו כי הם מעוניינים לשקם את המערכת הזוגית ולהשתלב בטיפול. בני הזוג נקלטו תחילה כל אחד לטיפול נפרד, ושרות המבחן התרשם כי שיקום הזוגיות והחזרה לחיים משותפים חשובים לבני הזוג. נמסר כי בני הזוג מבינים את ההליך הטיפולי המשמעותי ומגלים מחויבות ורצינות להליך, וכי יש בכוחם לעמוד בדרישות

הומלץ כי כבר בשלב זה יועמד הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במהלכו יטופלו שני בני הזוג בנפרד, ולאחר מכן תגובש תכנית להמשך הטיפול הזוגי. שרות המבחן המליץ על השתתפות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות, באופן שימחיש לנאשם את חומרת התנהגותו מחד, ויהווה עבורו גורם מרתיע להתנהגות אלימה בעתיד. זאת לצד התחייבות להימנע מביצוע עבירות מסוג זה.

שרות המבחן המלית לשקול בחיוב את ביטול הרשעת הנאשם בדיון, וזאת לאור ההתרשמות מאדם שתפקד באופן תקין בתחומי חייו השונים, ללא מעורבות פלילית קודמת, נרתם להליך טיפולי ומגלה במסגרתו מוטיבציה לשיקום המערכת הזוגית, וכן בשל העובדה כי המשך עבודתו בשב"ס תלויה בהרשעתו.

בתסקיר משלים מיום 15/05/2016 נמסר כי הנאשם השתלב בשיחות פרטניות, בהן שיתף חלקים מעולמו הפנימי ובחן חלקים בעייתיים הקושרים באורח חייו. הנאשם שולב בתכנית טיפולית עם קבוצה פסיכו-חינוכית לגברים שנקטו באלימות כלפי בנות זוגן, והתרשמות גורמי הטיפול הייתה כי הנאשם מגלה מוטיבציה לטיפול ומעוניין להיתרם מההליך הטיפולי.

עוד נמסר כי בשל מצבה הבריאותי של המתלוננת ואשפוזים חוזרים, הופסקו המפגשים במסגרת הקשר הטיפולי עם המרכז למניעת אלימות, והם יחודשו שעה שישתפר מצבה הבריאותי.

- על פי תסקיר נוסף מיום 31/8/16, דווח כי הנאשם הגיע למפגשים הטיפוליים באופן קבוע. דווח על התקדמות בתהליך הטיפולי, ניכר כי הנאשם לוקח אחריות על התנהגותו האלימה כלפי אשתו ומגלה מוטיבציה לשנוי. צוין כי הנאשם החל לערוך התבוננות פנימית בניסיון להבין המניעים להתנהגותו וכיום לומד דרכים אלטרנטיביות לביטוי כעס.

לקראת הדיון שב שרות המבחן ונפגש עם הנאשם שביטא הכרה ואחריות למעשיו, אמפתיה רבה למצבה של אשתו וחרטה על תגובותיו.

- בהחלטה מיום 30/11/16, הונחה שרות המבחן לדווח בתסקיר נוסף אודות התמדת הנאשם בהליך הטיפולי ומידת שיתוף הפעולה.

- על פי תסקיר נוסף מיום 27/12/16, דווח כי הנאשם משתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול, מגלה התמדה ויציבות. צוין כי בתחילה היה נראה כי הנאשם התקשה להכיר ולשוחח באופן גלוי על חלקיו האלימים, ביתר, בשל תחושות בושה שחש אולם ככל שחלף הזמן ניכר כי החל לבחון את עצמו באופן מעמיק. צוין עוד כי גם רעית הנאשם משולבת בטיפול פרטני והיא מצליחה להתחזק ולהביע עצמה באופן ברור יותר. אשת הנאשם מסרה כי חל שיפור משמעותי ביחסי בני הזוג, כי היא והנאשם עוברים יחד טיפול ולומדים כיצד לפתור מחלוקות בדרכי נעם. לדבריה אף החלה לעבוד והביעה חשש משמעותי לפגיעה במצבה הכלכלי של המשפחה.

שרות המבחן חזר על המלצתו מתסקיריו הקודמים, המליץ על העמדת הנאשם בצו מבחן ושל"צ בהיקף של 180 שעות הכל תוך המנעות מהרשעה.

לעניין העתירה לביטול ההרשעה -

בענין ע"פ 2083/96, **כתב נ' מ"י** פד"י נ"ב (337) מציין בימ"ש כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטברות שניים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ר' עמ' 341). נאמר שם כי הימנעות מהרשעה הנה חריגה לכלל שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להמנע מהרשעה רק במקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה. בימ"ש סוקר באותו הליך שורה ארוכה של שיקולים שהם רלוונטים לעניין וביניהם כאמור חומרת העבירה.

בענייננו, עמדת המאשימה ככלל, יש לה על מה לסמוך ואף מתחמי הענישה אליהם הפנתה בטיעוניה, סבירים והגיוניים.

עם זאת, לאחר ששקלתי טענות הצדדים, שוכנעתי, כי סופו של יום, ניתן לכלול עניינו של הנאשם, בהינתן מכלול הנסיבות שבפני, בגדרי החריג על אף סוג העבירה בנסיבותיה ואנמק:

הנאשם, יליד אתיופיה, שהנו נטול עבר פלילי, עשה מאמצים רבים להשתלב בחברה הישראלית כפי שפירט שרות המבחן בתסקירו הראשון, התגייס בהיותו בן 20 ועלה בידו להשתלב במערך שרות בתי הסוהר בהצלחה רבה.

על פי המסמך נ/4, במסגרת הליך שימוע בשב"ס, עקב העבירות בהן הורשע, הוארך שרות הנאשם בשרות בתי הסוהר עד נובמבר 2017 בלבד, לשם המתנה לתוצאות ההליך.

הנאשם המציא תעודת הוקרה נ/2 ממנה עולה כי פועלו בזמן התלקחות שריפה באגף מנעו אסון כבד. כן צוין בתעודה נוספת כי הנאשם ניחן בנועם הליכות וכי תרומתו לאוירת עבודה טובה ניכרת בקרב חבריו ליחידה. כן הומצא מסמך המעיד על קשיים כלכליים.

כפי שפורט לעיל בהרחבה, מאז הורשע הנאשם עבר הוא כברת דרך ארוכה בסיוע שרות המבחן. הנאשם פיתח במהלך התקופה מראשית ההליכים במיומנויות תקשורת ואף, לעמדת שרוץ המבחן, נתרם מכך מאוד. ניכר כי הנאשם הקדיש מזמנו ומכוחותיו על מנת להתרם מגורמי הטיפול תוך שמשנה התנהלותו בכיוון החיובי באופן ניכר.

הנאשם שכאמור היה נתון במעצר ממש (מתאריך 30/11/14 עד 7/12/14 והמשך שהה בתנאי הרחקה אף מילדיו), הפיק מן ההליך המשפטי לקחים, בהיבטים שונים.

עמוד 6

אשר על כן, מבלי להתעלם מן הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשם, בין היתר, הזכות להגנה מפני פגיעה פיזית ונפשית ככלל ובתוך המשפחה בפרט, לקבל עתירת ההגנה, נוכח מכלול הנסיבות.

לאור שתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול תקופה ממושכת, השינוי המשמעותי בהתנהלותו, ההשלכות החיוביות על התא המשפחתי ויחסו אל המתלוננת, לאור הנזק החמור לעתידו התעסוקתי של הנאשם ועתידה הכלכלי של משפחתו, לרבות המתלוננת, הנני סבורה שניתן, לאור המכלול, להביא את עניינו של הנאשם בגדרי החריג לכלל המחייב הרשעה, תוך אימוץ עמדת ההגנה והמלצת שרות המבחן.

משכך, הנני מורה על ביטול ההרשעה מיום 26/4/15 מבלי לבטל הקביעה כי הנאשם ביצע העבירות כמפורט בהכרעת הדין, עליהן נותן היום את הדין.

עם זאת, מצאתי לנכון, למען האיזון ועל מנת להעביר מסר חינוכי מוחשי לנאשם, להגדיל היקף שעות השל"צ מזה המומלץ ולהשית בנוסף פיצוי למתלוננת ולו על מנת לבטא בפני המתלוננת הכרה בפגיעתה.

בתוך כך הנני מורה כדלקמן:

1. הנאשם יבצע צו שרות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, ע"פ תכנית שרות המבחן.
2. הנאשם יחתום תוך 7 ימים במזכירות בימ"ש אשקלון, על התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא יעבור תוך שנה מהיום חת העבירות עליהן נדון.
3. ניתן בזאת צו מבחן לשנה.
4. הפקדת 1,000 ₪ בקופת בימ"ש כפיצוי לטובת המתלוננת שיופקד בקופת בית המשפט במזכירות אשקלון, לחשבון המתלוננת שיועבר למזכירות ביהמ"ש תוך שבעה ימים.

מובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי צו המבחן והשל"צ, ניתן יהיה להרשיעו ולהשית עליו עונש לרבות מאסר ממש.

עותק ישלח לשירות המבחן.

ניתנה והודעה היום כ"ד טבת תשע"ז, 22/01/2017 במעמד הנוכחים.

דינה כהן, שופטת